

Agri Challenge >>> Next Normal 2022

“เหลียวหลัง แลหน้า รองรับ Next Normal”

ดร.ทองเปลว กองจันทร์
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ความเชื่อมโยงของนโยบายสำคัญกับภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนระดับ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580 (กษ. เกี่ยวข้อง 5 จาก 6 ด้าน)

"ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"

1. ความมั่นคง
2. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
5. การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
6. การปรับสมดุลและการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนระดับ 2

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (กษ. เกี่ยวข้อง 16 จาก 23 ประเด็น)

1. ความมั่นคง	7. โครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์และดิจิทัล	19. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
2. ต่างประเทศ	8. ผู้ประกอบการฯ	20. บริการประชาชน ฯ
3. การเกษตร	9. เขตเศรษฐกิจพิเศษ	21. ต่อด้านการทุจริตฯ
4. อุตสาหกรรมฯ	10. ปรับเปลี่ยนค่านิยมฯ	22. กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
5. การท่องเที่ยว	11. พัฒนาฯ คน	23. การวิจัยและพัฒนาวัตกรรม
6. พื้นที่และเมืองน่าอยู่ฯ	12. การพัฒนาการเรียนรู้	
	13. สร้างฯ สุขภาวะที่ดี	
	14. ศักยภาพการกีฬา	
	15. พลังทางสังคม	
	16. เศรษฐกิจฐานราก	
	17. เสมอภาคฯ	
	18. การเติบโตอย่างยั่งยืน	

แผนการปฏิรูปประเทศ (กษ. เกี่ยวข้อง 5 จาก 13 ด้าน)

1. การเมือง
2. การบริหารแผ่นดิน
3. กฎหมาย
4. กระบวนการยุติธรรม
5. เศรษฐกิจ
6. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. สาธารณสุข
8. สื่อสารมวลชน
9. สังคม
10. พลังงาน
11. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
12. ด้านการศึกษา
13. ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570 (กษ. เกี่ยวข้อง 9 จาก 13 หมุดหมาย)

1. ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง	9. ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม
2. ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน	10. ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
3. ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก	11. ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
4. ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง	12. ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
5. ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค	13. ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน
6. ไทยเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของอาเซียน	
7. ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้	
8. ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น้อยอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน	

แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (กษ.เกี่ยวข้อง 12 จาก 19 แผน)

1. การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์	7. การป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้	13. การรักษาความมั่นคงทางทะเล
2. การข่าวกรองและการประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง	8. การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง	14. การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ
3. การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	9. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์	15. การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์
4. การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ	10. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	16. การรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ
5. การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ	11. การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต	17. การรักษาความมั่นคงทางพลังงาน
6. การสร้างความสามัคคีปรองดอง	12. การรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน	18. การรักษาความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ
		19. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี”

นโยบาย รมว.กษ.

ตลาดนำการผลิต

เทคโนโลยีเกษตร 4.0

3'S (Safety - Security - Sustainability)

บริหารเชิงรุกแบบบูรณาการ โมเดล “เกษตร-พาณิชย์ทันสมัย”

เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา

นโยบายรัฐบาลด้านเกษตร

เพิ่มรายได้ เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนาสินค้าพัฒนาเกษตรกร และส่งเสริมปศุสัตว์และประมง

สร้างความเข้มแข็งให้วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ กลุ่มผู้นำสตรี

ยกระดับรายได้เกษตรกรระดับรากหญ้า

ปรับปรุงระบบที่ทำกินและการบริหารจัดการน้ำ

แผนระดับ 3

แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นที่ 2 ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร

ประเด็นที่ 3 สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร

ประเด็นที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ประเด็นที่ 5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร

KPI ภาพรวม

1. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.0

2. อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.0

3. รายได้เฉลี่ยสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

4. สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (1) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อยเฉลี่ยร้อยละ 95 (2) วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง อย่างน้อยเฉลี่ยร้อยละ 30

5. ครัวเรือนเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำรวม 2,624,885 ครัวเรือน

5 ยุทธศาสตร์ และ 15 นโยบายหลัก ของ นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ยุทธศาสตร์

1. ตลาดนำการผลิต
2. เทคโนโลยีเกษตร 4.0
3. 3'S (Safety - Security - Sustainability)
4. บริหารเชิงรุกแบบบูรณาการโมเดล “เกษตร-พาณิชย์ทันสมัย”
5. เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา

นโยบายหลัก

1. ตลาดนำการผลิต
2. การสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก
3. การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start up
4. การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา
5. การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC)
6. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร
7. การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ
8. การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม
9. การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
10. การประกันภัยพืชผล
11. การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน
12. การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน
13. การวิจัยและพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทย
14. การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data
15. การประกันรายได้ของเกษตรกร

เน้นย้ำ

หลักการและเป้าหมายการขับเคลื่อนภาคเกษตร ภายในปี 2565

หลักการ

มุ่งขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงให้บรรลุเป้าหมาย การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) และสร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง

แนวทางดำเนินงานหลัก 3 ด้าน

1. ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย

- 1.1 เร่งรัดฐานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- 1.2 ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- 1.3 ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- 1.4 ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- 1.5 พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- 1.6 ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- 1.7 ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- 1.8 ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- 1.9 มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- 1.10 ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

2. ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร

- 2.1 การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19
- 2.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- 2.3 การรับเรื่องร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- 2.4 การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

1. ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศสาขาเกษตร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.8 (ร้อยละ 2.2 ณ มิ.ย. 64)
2. ผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.2 (อยู่ระหว่างประเมิณผล)
3. เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี (อยู่ระหว่างประเมิณผล)
4. พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าปีละ 350,000 ไร่ (ปี 64 เพิ่มขึ้น 149,222 ไร่)

- เชื่อมโยงยุทธศาสตร์กับพันธกิจของกระทรวง “เชื่อมโยงการบริหาร”
- สร้างการสื่อสารนโยบายของกระทรวงไปยังผู้ปฏิบัติ “แปลงสารให้ชัด”
- บริหารจัดการให้สอดคล้องกับภารกิจ “จัดสรรให้ถูก”

3. วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal)

- 3.1 สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- 3.2 สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- 3.3 กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- 3.4 ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- 3.5 สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- 3.6 สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง
- 3.7 ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัดเพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- 3.8 ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- 3.9 ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

GDP ภาคเกษตร
ปี 63 มูลค่า 1.36 ล้านล้านบาท
คิดเป็นร้อยละ 8.64
ของ GDP ประเทศ

เพื่อให้องค์กรของ กษ. มีคุณธรรม สร้างสรรค์ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง รับผิดชอบร่วมกัน ภายใต้แนวทางการทำงานของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การขับเคลื่อนพันธกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วิสัยทัศน์ “ เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี” (ปี 66-70)

พันธกิจหลัก

- ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- พัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- วางแผนการผลิตด้วยหลักการตลาดนำการผลิต
- บริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง
- ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.0
- อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.0
- รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
- สถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน
  - สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อยเฉลี่ยร้อยละ 95
  - วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง อย่างน้อยเฉลี่ยร้อยละ 30
- ครัวเรือนเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำรวม 2,624,885 ครัวเรือน

แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร

- แก้ไขปัญหาให้เกษตรกรหลังจากผลกระทบโควิด-19
- ปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร (ภัยแล้ง/น้ำท่วม/โรค/แมลงศัตรูพืช โรคระบาดสัตว์)
- แก้ไขปัญหาหนี้สินและฟื้นฟูอาชีพให้เกษตรกร
- เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง

ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาล

- วางแผน/เร่งขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ/แผนแม่บทการเกษตร 6 แผนย่อย (อัตลักษณ์พื้นถิ่น/ปลอดภัย/ชีวภาพ/แปรรูป/อัจฉริยะ/นิเวศเกษตร)/แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ/แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) / (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มุ่งผลักดันการสร้างมูลค่าภาคเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูง
- ขับเคลื่อน BCG Model บูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วน
- เร่งขับเคลื่อนนโยบาย “การตลาดนำการผลิต”
- เร่งขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร

วางรากฐานภาคการเกษตร

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร/ขยายพื้นที่ชลประทาน
- พัฒนากำลังคนเกษตร Smart Farmer & Smart Officer
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและสร้างเครือข่ายการจัดการ
- พัฒนา Big Data ภาคการเกษตร/เทคโนโลยีดิจิทัล
- วิจัยและพัฒนาพันธุ์/ยกระดับคลัสเตอร์พันธุ์พืช สัตว์ ประมง
- พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรในและต่างประเทศ
- พัฒนาระบบมาตรฐานและการจัดการโลจิสติกส์ภาคเกษตร

กระบวนการขับเคลื่อนพันธกิจให้บรรลุเป้าหมาย

เชื่อมโยงการบริหาร

- เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนทุกระดับ นโยบายรัฐบาล นโยบายรัฐมนตรี แนวทางของคณะกรรมการระดับชาติ กับ พันธกิจของกระทรวง

แปลงสารให้ชัด

- แปลงแผนชาติสู่แผนปฏิบัติการ บูรณาการร่วมทุกภาคส่วน
- โครงการ/ผู้รับผิดชอบชัดเจน
- สื่อสารนโยบาย/แผน ของ กระทรวงไปยังผู้ปฏิบัติ

จัดสรรให้ถูก

- บริหารจัดการ คน/เงิน/งาน ให้สอดคล้องกับภารกิจ
- สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อน
- เร่งรัดดำเนินงาน ติดตาม ประเมินผล อย่างต่อเนื่อง

บรรลุเป้าหมาย
สร้างการรับรู้ /
ต่อยอด /
ขยายผล

มาตรการผลักดันการพัฒนาภาคเกษตรให้เกิดความยั่งยืน

ภาพรวมภาคเกษตร

ผลักดันแผนแม่บทการเกษตร

มาตรการสนับสนุน/ผลักดันการพัฒนา

พื้นที่เกษตร
149 ล้านไร่

พื้นที่ชลประทาน
35 ล้านไร่

GDP ภาคเกษตร (ปี 63)

1.36 ล้านล้านบาท

คิดเป็นร้อยละ 8.64

ของ GDP ประเทศ

เกษตรกรทั้งหมด
ประมาณ 8 ล้านครัวเรือน
สมาชิกในครัวเรือน
กว่า 30 ล้านราย

เกษตร
อัตลักษณ์พื้นถิ่น

เกษตร
ปลอดภัย

เกษตร
ชีวภาพ

เกษตร
แปรรูป

เกษตร
อัจฉริยะ

ระบบนิเวศ
การเกษตร

- ยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้า สนับสนุนเงินทุน/สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ
- สร้างอัตลักษณ์/นำเสนอเรื่องราวแหล่งกำเนิดให้สินค้าในแต่ละท้องถิ่นต่อยอดสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

- ส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน (ทฤษฎีใหม่/ผสมผสาน/อินทรีย์/วนเกษตร/ธรรมชาติ)
- พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐาน/ขยายผลการรับรองและถ่ายโอนภารกิจการตรวจรับรอง/ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ
- ส่งเสริมให้ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน (GAP และเกษตรอินทรีย์)

- ส่งเสริมการผลิต พัฒนาสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากร
- ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจมูลค่าสูง มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรม

- พัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง BCG Model
- ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย
- ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าและขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

- พัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกล อุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต
- พัฒนาเกษตรกรใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตร
- ส่งเสริมระบบฟาร์มอัจฉริยะ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และประโยชน์จากข้อมูลปรับเปลี่ยนผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับตลาด

- พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านเกษตร การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร
- ส่งเสริมการรวมกลุ่ม สร้างความเข้มแข็ง พัฒนาเครือข่ายให้เกษตรกรยกระดับการผลิตให้มีคุณภาพมาตรฐาน
- ส่งเสริมด้านตลาดสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตร อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร
- ผลักดันให้มีการทำประกันภัยพืชผล และทำเกษตรพันธสัญญา
- ผลักดันการพัฒนาภาคการเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูงในระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
- ช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรผู้ประสบภัยในกรณีปฏิบัติตามมาตรการ/ประกาศของรัฐเป็นหลัก

หัวใจของการยกระดับภาคการเกษตรของจังหวัด

สถานการณ์สินค้าเกษตรสดใส

เร่งยกระดับการทำงาน ผลักดัน “ตลาดนำการผลิต”

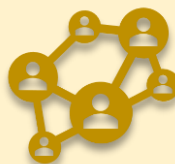
1. **รู้ให้ลึก** ข้อมูลและทิศทางการพัฒนาของจังหวัด ข้อมูลพื้นฐาน สินค้าโดดเด่น
อัตลักษณ์พื้นถิ่นในพื้นที่ที่รับผิดชอบอย่างถ่องแท้

2. **ประยุกต์ใช้เป็น** ใช้เครื่องมือที่มีให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
ทั้ง Agri-Map ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ข้อมูลสินค้าเกษตร สถิติ แนวโน้ม แผนน้ำ
แพลตฟอร์มตลาด มาวิเคราะห์วางแผนการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัด

3. **จัดการให้เป็นระบบ** ต้องวางแผนและบริหารงบประมาณภาคการเกษตรภาพรวม
ของจังหวัดให้ได้ ให้ชัดเจน ส่วนใดต้องขอ Function ส่วนใดควรขอของบจังหวัด ส่วนใดต้อง
ให้สถาบันการเงินช่วย เพื่อให้การขับเคลื่อนเดินหน้าได้ตามเป้าหมาย

4. **แสวงหาความร่วมมือ** ให้เพื่อนช่วย โดยเฉพาะหน่วยงานส่วนกลางและ
ต่างประเทศของ สป.กษ. และหน่วยงานสังกัดกระทรวง ในการดำเนินการด้านข้อมูล การ
อำนวยความสะดวกต่างๆ รวมทั้งภาคส่วนต่างๆ ที่จะมีส่วนสำคัญในการพัฒนาภาคเกษตร
ของจังหวัด สานสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นไว้ การทำงานในทุกสภาพการณ์จะได้มีความราบรื่น

5. **ภูมิใจในความสำเร็จ** ของการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดที่ได้ทำไปแล้ว
ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะได้รู้ และต่อยอดสู่การพัฒนาด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ไทยส่งออกสินค้าเกษตร
ไปประเทศคู่เจรจา FTA
ช่วง 7 เดือนแรกปี 64
ขยายตัวพุ่ง 33%
มูลค่า 11,664.8 ล้านบาทสหรัฐ
อันดับ 1 ในอาเซียน

Agri Challenge >>> Next Normal 2022

ความปกติถัดไป (The Next Normal)

3 แนวโน้มสำคัญ¹

Global Megatrends²

Stay-at-home Economy

Touchless Society

Regenerative Organic

1. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
2. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร
3. อนาคตของงาน
4. การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมทางสังคม
5. การขยายตัวของความเป็นเมือง
6. การดูแลรักษาสุขภาพและการรักษาพยาบาล
7. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
8. ความพยายามระดับโลกในการลดปริมาณ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก
9. พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า
10. แนวโน้มเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ

ความท้าทายต่อภาคเกษตร

การผลิต

- ทรัพยากรการผลิตยั่งยืน
- เน้นผลิตสินค้ามูลค่าสูง
- มาตรฐาน GAP/อินทรีย์
- พืชสมุนไพร/สุขภาพ
- พืชพลังงานทดแทน
- ระบบฟาร์มอัจฉริยะ

การแปรรูป

- ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงด้วย BCG Model
- มาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร (GMP HACCP ฯลฯ)

การตลาด

- การนำเสนอคุณค่าต่อผู้บริโภค/Story
- packaging/branding
- Online Marketing
- ประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์การเกษตร

ประเด็นหลักในการขับเคลื่อน (ป.กษ. 27 ก.ย. 64)

พัฒนากำลังคนภาคเกษตร

พัฒนากระบวนการทำงาน

ผลักดันวิจัยและนวัตกรรมเกษตร

ยกระดับความร่วมมือเครือข่ายการพัฒนาภาคเกษตรจากทุกภาคส่วน

ที่มา : 1 - “Next Normal สองเทรนด์ “ความปกติถัดไป” หลังโควิด 19” จากวารสารพระสยาม ฉบับ 6/2563 สปท.

2 - ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

การปรับตัวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สู่ “Next Normal”

พัฒนากำลังคนภาคเกษตร

- ผลักดันการขับเคลื่อนแผนพัฒนากำลังคนภาคเกษตรของประเทศ
- พัฒนาเกษตรกร Smart Farmer/Young Smart Farmer
- พัฒนากลุ่มเกษตรกร/ยกระดับสหกรณ์การเกษตร
- พัฒนาผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่
- พัฒนาบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกระดับ

พัฒนากระบวนการทำงาน

- แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
- แผนปฏิบัติงานในพื้นที่
- เพิ่มประสิทธิภาพและเอกภาพของการทำงานในระดับพื้นที่
- บูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการทำงาน

ผลักดันวิจัยและนวัตกรรมการเกษตร

- ผลักดันการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการวิจัยการเกษตร
- ต่อยอดผลงานวิจัยด้านเกษตรตามแนวทาง BCG Model
- ทบทวนเป้าหมายและแนวทางพัฒนาการวิจัยให้สอดคล้องกับ Next Normal
- ผลักดันงานวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสู่แปลงเกษตรอัจฉริยะ

ยกระดับความร่วมมือเครือข่ายการพัฒนาภาคเกษตรจากทุกภาคส่วน

- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
- ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC)
- นำจุดแข็งของทุกภาคส่วนมาสนับสนุนการพัฒนาภาคเกษตร
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

งบประมาณปี 2565 สำหรับขับเคลื่อน 5 ยุทธศาสตร์ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รวม 78,830.30 ล้านบาท

(ร้อยละ 70.90 ของงบประมาณที่ กษ. ได้รับจัดสรร 111,184.77 ล้านบาท)

ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต (31.98 ลบ.)

- โครงการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร (5.98 ลบ.) (กสก.)
- โครงการตลาดนำการผลิตด้านสินค้าหม่อนไหม (3.75 ลบ.) (มม.)
- ผลผลิตการสนับสนุนการตลาดเพื่อเกษตรกร (5.57 ลบ.) (อตก.)
- โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร (16.67 ลบ.) (กสส./กษ.)

ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร 4.0 (766.58 ลบ.)

- โครงการส่งเสริมและพัฒนาต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ (4.97 ลบ.) (กสก.)
- โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร (5.79 ลบ.) (กสก.)
- โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (5.86 ลบ.) (วก.)
- โครงการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิตพืช (2.62 ลบ.) (กษ.)
- โครงการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ด้านปศุสัตว์ (Motor pool) (19.81 ลบ.) (ปศ.)
- โครงการพัฒนาระบบข้อมูลข้าวอัจฉริยะ (6.81 ลบ.) (กษ.)
- โครงการศึกษาการพัฒนา นวัตกรรมสู่การพัฒนาการเกษตร (1.75 ลบ.) (สศก.)
- โครงการสร้างเครือข่ายบริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรร่วมกันของชุมชน (1.75 ลบ.) (กสก.)
- โครงการเตือนภัยเศรษฐกิจการเกษตร (23.06 ลบ.) (สศก.)
- โครงการพัฒนาระบบเตือนภัยธรรมชาติและการระบาคัดรู้ข้าว (1.81 ลบ.) (กษ.)
- โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ผลผลิตสินค้าเกษตร (7.00 ลบ.) (สศก.)
- โครงการพัฒนาระบบการรักษาความมั่นคงและปลอดภัยไซเบอร์ (42.40 ลบ.) (สศก.)
- โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (423.12 ลบ.) (กป./กสก./มกอช./มม./ปศ./ส.ป.ก./ตส./กษ./สศก./พต.)
- โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (219.78 ลบ.) (กสก./กป./มม./ปศ./ตส./สศก./พต.)

ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืน ตามแนวทางศาสตร์พระราชา (1,130.80 ลบ.)

- การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ (79.72 ลบ.) (มม./กป./ปศ./ส.ป.กษ./ตส./กษ./พต./สศก.)
- โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (571.03 ลบ.) (กสก./มกอช./กป./ปศ./ส.ป.กษ./มม./ส.ป.ก./ตส./กสส./กษ./วก./สศก./พต.)
- โครงการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง (357.12 ลบ.) (กสก./กป./ปศ./กสส./กษ./พต./สวพส./พท.)
- โครงการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้สนับสนุนการพัฒนาดินพื้นที่สูงและการให้บริการสังคม (112.92 ลบ.) (สวพส.)

ยุทธศาสตร์"3S" (Safety-Security-Sustainability) เกษตรปลอดภัย เกษตรมั่นคง และเกษตรยั่งยืน (76,414.47 ลบ.)

- Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัยตลอดโซ่อุปทาน (1,034.66 ลบ.)
- ผลผลิตสินค้าเกษตรและอาหารมีคุณภาพได้มาตรฐาน (71.06 ลบ.) (มกอช.)
  - โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP (294.83 ลบ.) (วก.)
  - โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (46.68 ลบ.) (กษ.)
  - โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (211.15 ลบ.) (กป.)
  - โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (270.18 ลบ.) (ปศ.)
  - โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานความปลอดภัยตลอดห่วงโซ่อุปทาน (43.48 ลบ.) (มกอช.)
  - โครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพบนฐานความรู้และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง (41.26 ลบ.) (สวพส.)
  - โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์และระบบตรวจสอบย้อนกลับ (5.11 ลบ.) (ส.ป.ก.)
  - โครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัยในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (2.96 ลบ.) (กสส.)
- Security ควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช (703.54 ลบ.)
- โครงการส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (28.41 ลบ.) (กสก.)
  - ผลผลิตพัฒนาศักยภาพการปศุสัตว์ (346.32 ลบ.) (ปศ.)
  - โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร (328.80 ลบ.) (ปศ.)
- Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยที่เน้นความยั่งยืน (74,676.27 ลบ.)
- การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (711.14 ลบ.) (กสก./มกอช./มม./ปศ./ตส./กป./กษ./วก./สศก./พต.)
  - การกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง (17 งาน/โครงการ 55,810.14 ลบ.) (ขป./กองทุนจัดรูป)
  - พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน (2 งาน/โครงการ 724.15 ลบ.) (พต.)
  - ป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย/ภัยแล้ง (10 งาน/โครงการ 17,430.82 ลบ.) (ขป./พต./ฝล.)

ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน (486.45 ลบ.)

- ด้านการพัฒนาฐานข้อมูล Big Data (212.93 ลบ.)
- โครงการสร้างเครื่องมือและแพลตฟอร์มกลาง (10.00 ลบ.) (สศก.)
  - โครงการจัดการฐานข้อมูลด้านการเกษตร (1.53 ลบ.) (สศก.)
  - ผลผลิตฐานข้อมูลทรัพยากรที่ดินได้รับการปรับปรุงและพัฒนา (49.47 ลบ.) (พต.)
  - โครงการพัฒนาระบบดิจิทัลการพัฒนาที่ดินเข้าสู่ระบบราชการ 4.0 (41.33 ลบ.) (พต.)
  - โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (89.28 ลบ.) (กสก.)
  - โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (2.33 ลบ.) (กป.)
  - โครงการจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรแห่งชาติ (National Agricultural big Data Center) (11.43 ปศ.) (ปศ.)
  - โครงการจัดทำสารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (6.00 ลบ.) (สศก.)
  - โครงการจัดการฐานข้อมูลด้านการเกษตร (1.53 ลบ.) (สศก.)
- การใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) (273.51 ลบ.)
- โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) (273.51 ลบ.) (มม./ตส./กสก./กป./พต.)

โครงการสำคัญปีงบประมาณ 2566 ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร

1. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ 1819.3736 ลบ.
2. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-map) 1234.2400 ลบ.
3. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพโลจิสติกส์เกษตรเพื่อลดการสูญเสีย 83.1310 ลบ.
4. โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ผลผลิตสินค้าเกษตร 52.2999 ลบ.
5. โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร 38.4665 ลบ.
6. โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน 191.9229 ลบ.
7. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร 206.7877 ลบ.
8. โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง 354.5282 ลบ.

รวม 3,980.7498 ลบ.

1. โครงการ 1 อำเภอ 1 แปลงเกษตรอัจฉริยะ 543.8331 ลบ.
2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะครบวงจร 835.7785 ลบ.

รวม 1,379.6116 ลบ.

1. โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

รวม 211.4309 ลบ.

1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

รวม 567.3562 ลบ.

1. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน 3,857.9653 ลบ.
2. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร 1935.3812 ลบ.
3. โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมีทางการเกษตร 332.2360 ลบ.
4. โครงการสร้างความเชื่อมั่นสินค้าเกษตรและอาหาร 83.5516 ลบ.

รวม 6,209.1341 ลบ.

1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ) 169.9739 ลบ.
2. โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร 608.8068 ลบ.
3. โครงการส่งเสริมการจัดตั้งและบริหารจัดการวิสาหกิจเกษตรฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น 43.3280 ลบ.

รวม 822.1087 ลบ.

